

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- s Czárna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
agy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
ársszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-küküllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyösi István
ársszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helybejuthatához hordva vagy vidékre pos-
tán megküldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és több-
szori hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilvántartási közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyilvántartási díjak fizetendőek
Kéziratok vissza nem adtnak.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (János), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

35-ik szám.

Brassó, Csütörtök, márczius 21-én.

V. évfolyam. 1889.

Az egyesült ellenzék.

A Székelyföld egyik kiváló társadalmi ál-
lásu férfiától vesszük az alábbi közleményt,
mely híi kifejezője az ellenzék legutóbbi ma-
gataratása fölötti véleménynek országszerte.

A végkép elhabarosodott habarék-ellenzék
nagyhangú szócsövei fennen hirdetik olvasó-
közönségük előtt, mint érkeznek az ország
minden irányából, népes gyűlésekből a kor-
mány és pártjának a véderő-törvény körüli
eljárása, de kiválóan Tisza miniszterelnök el-
leni bizalmatlansági nyilatkozatok s annak le-
szavazására vonatkozó felhívások.

Ily híreszteléseknek valódi értékükre való
leszállítására álljon itt egy példa: Kézdi-Vásár-
hely. A legelső tiltakozások egyike volt a kézdi-
vásárhelyi, a melyről az iratott annak idején,
hogy egy nagy, általános népgyűlés határo-
zata, a melyen jelen volt a város színe-java
pártkülönbség nélkül. Mily értéke van az ily
tiltakozásoknak, annak tanuságul szolgálhat,
hogy a kerület szabadelvű pártja, mely egye-
dül vivta ki az ellenzék ellen Benkő megvá-
lasztását, legközelebb állást foglalt ama til-
takozás ellen, s a képviselőhöz intézett táviratban
tudatta, hogy elhatározása szabadságát befolyá-
solni egyáltalán nem kívánja s hazafiságában
teljesen megbízik. Azt hisszük, a legtöbb til-
takozás ilyenformán járna, ha a szabadelvű
párt helyén valónak látná az erőszakolt moz-
galmakkal szemben megmutatni valódi erejét
az ország közvéleményében.

De ettől eltekintve, úgy látszik, az ellen-
zék lapjai azt hiszik, hogy olvasó közönségük
feje gondolkodni nem, hanem csak arra való,
nehogy nyakukról a gallér fölfelé kiesesszenek.

Hogy is gondolhatna az olvasó az ő el-
kábító, bombastikus szavaik mellett még aláb-
biakhoz hasonlókat is!

Vajjon jelzett népes gyűlésekben hány
volt az országgyűlési képviselő-választásra jo-
gosult? s hány a kérdésben forgó ügyről fo-
galommal se bír, de minden butrányt szerető
és kereső czellemező?

Vajjon azon százazrekre menő választó-
jogosultak, kik alig másfél év előtt az összes
— elvben oly különböző, de miniszterbukta-
tási szándékban édesen ölelkező — most egye-

sült ellenzék számán felül még csaknem más-
fél száz képviselőt küldöttek a szabadelvű Tisza-
kormány támogatása czéljából az ország há-
zába, nem volnának-e képesek ép ellenkező
nyilatkozatokkal árasztani el az ország sajtó-
ját, mint a hogy a nagy kisebbségben lévő
ellenzék összetrombitáltjai tévék?

Vajjon az iskola-padokból kikerült, Ap-
ponyi, Polónyi s társai által a tanulás mellő-
zésére szoktatott, utcai politikát játszó hazánk
virágai közül hány fogja majd mai szemüve-
gén keresztül nézni az ország állapotát, ha
nem az édes mama által dugott zsebpénz teszi
előttük a világot rózsaszínűvé, vagy a vezetők
akaratahoz képest gyászossá, hanem az élet-
tapasztalat rideg valósága tanítja őket megkül-
önböztetni az aranyat a sártól?

Vajjon mily lelki gyönyörrel nézik az
édes atyák magas utcai politikát űző kedves
fiaikat Apponyi, Polónyi s társai boldogító
szárnyai alatt tanulmányaik elhanyagolása s a
vizsgák- és szigorlatoknál való bukás felé
evezni?

Vajjon hogy fog kinézni önkormányza-
tunk s alkotmányunk országszerte, ha a jelzett
nagy férfiakból álló konzorcium tanaiból ki-
indulva, elkezdve a községi képviselőtestületek-
től, minden a törvény alapján a választójogo-
sultak bizalmából alakult gyűlésekben nem a
többség, hanem az „Abzug“-ot és „Hoch“-ot
komolyabb gondolkodás vagy foglalkozás hiá-
nyában élesebben hangoztatni képes kisebbség
akarata érvényesül?

Vajjon minő alakot öltene kormányképes
miniszteri tanácsunk, ha majd — természetesen
a mostani nagy egyetértés mellett — gróf Ap-
ponyi Albert miniszterelnöksége alatt együtt
fognak tanácskozni Ugron Gábor, Zay Adolf,
Madarász József, Kaas Ivor, Polónyi Géza,
Komlóssy Ferencz, gróf Károlyi Gábor, vagy
más hasonló vegyületekből álló egyetértő mi-
niszterek?

Legyenek azonban meggyőződve e jó urak,
hogy az olvasó közönségnek port hinteni sze-
mébe huzamosan nem lehet. Meggondolja biz'
az az ilyeneket s többet is; és ha muszka
volna, — valószínűleg azt sóhajtaná: add
meg Isten, Tiszának s pártjának az ily örö-
met érni! Most azonban minden józanul gon-

dolkozó honfi így fohászkodik: őrizd meg,
Isten, királyunkat, hazánkat s nemzetünket
ehhez hasonló országos csapástól s engedd,
hadd válják ki az ellenzék soraiban lévő sok
derék hazafi közül valahára a tej a turótól, s
ne engedjék jobbjai a nemzet vagyonát to-
vábbra is a szomoruan tapasztalt meddő viták
útján pazaroltatni s parlamentárizmusunkat a
művelt Európa gúnytárgyává tenni.

M.

Belföld.

Brassó, márcz. 20. (Elemi csapások által oko-
zott károk.) Az elemi csapások által okozott károk
esetében a törvény által biztosított földadó leengede-
seket eddig sokszor kétesekké tette, sőt nem egy eset-
ben meg is hiúsította azon eltérő s sok esetben hely-
telen felfogás, melyet a pénzügyi hatóságok az ide
vonatkozó rendelkezések alkalmazása körül tanusi-
tottak.

A m. kir. pénzügyminiszterium 60,074.—1888.
sz. a. körrendeletet adott ki, mely utasításokat tartal-
maz a károk bejelentése, az elemi csapások elbirálá-
sára, valamint felvételöknél követendő eljárásra nézve.
A károk bejelentési határidejére nézve a következőket
rendeli:

Az elemi károk esetei az 1883. évi XLIV. t. cz.
49 §. d) pontja alattiak kivételével, a káresetet be-
következésétől számított 8 nap alatt, mindenkor írás-
ban, vagy az illető község előjárósága útján jelenten-
dők be.

Nem egyszerre bekövetkező elemi káresetek be-
jelentési határidejéül — a fenti általános szabálytól el-
térőleg — a következők tartandók be:

a) az árvíz által okozott károknál a károsodás
bekövetkezésének időpontjául az a nap tekintendő, a
melyen a mederből kiömlő vizár az elborított ártéri
területen legmagasabb állását érte el, tehát a káreset
bejelentésére kitűzött 8 napi haráridő azon naptól
kezdve számítandó;

b) a tartós szárazság és a rovarok pusztításai
által okozott káresetek szántóföldeknél a károsult ter-
més betakarítása idejének kezdetét megelőzőleg leg-
alább is 15 nappal és

c) rovarok, mint jelesen tortrix pilleriana, és
phylloxera vastatrix által okozott károk, szőlőknél leg-
később az illető év augusztus hó 1-ső napjáig jelen-
tendők be.

Az illető birtokos, vagy ezek képviselői által be-

A „BRASSÓ“ TÁRCZAJA.

A magyar szabadságharcz.

Dr. Kömőcsy József

emlékbeszéde a segesvári márczius 15-iki ünnepélyen.

(Folytatás.)

Avagy kell-e a legiskolázatlanabb magyart is arra
tanítani, hogy mi a szabadság, nem él-e az a nemzet
szívében — a legalsóbb rétegekben is — és él ez a
a fogalom a maga tisztaságában közöttünk, távol min-
den önzéstől.

Tenné azt közöttünk valaki, hogy égő szivarral
járjon a löporos hordók körül, mint annak idején a
francia munkás, mert úgy mond: »most minden
szabad!«

Kell-e népünknek magyarázni, hogy mi a sza-
badság?

Midőn Muszkaországban a műveltebb főurak sza-
badságharczot rendeztek s a részükre hódított czári
katonákkal »konstitucziót« akartak kikiáltatni, mit kel-
lett tenniök: a czárt Konstantinnak hívták, feleségét
elnevezték Konstancziának s ezt már örömet kiáltot-
ták a katonák, azon hiszemben, hogy a czárné érde-
kében fogtak fegyvert.

A forradalmat az észjog is alig tudja védelmezni
és két eset van csak a világon arra, hogy a szabad-
ságharcz tételes törvénybe legyen iktatva: egyik eseti

a nagy angol nemzettel fordul elő, a másik nálunk
magyaroknál, mert az aranybulla ellenállhatási zára-
doka nem egyéb, mint a szabadságharcznak tételes
törvénybe való foglalása.

Vádolhatnak — időnként — minket közönyös-
séggel magánérdekekbe merüléssel, a közérdek iránti
szűkeklübséggel; de ha igazán nemzeti érdekről van
szó s magyarságunk sértetik, odadobjuk a husos fa-
zekakat s a magyar

A biztos halál mezejére száll,
Megkeresni életét, kivívni
Mi ennél is többet ér: ősi szent jogát!

Nemcsak felfogni tudta a magyar nemzet a sza-
badságot, — örökké — de küzdeni is tudott azért
mindig és küzdött lelkesen és küzdött nemesen:

Egyetlen szóban imádták Istenét,
Egy szó diszté a harci lobogót
A bölcsődal s a halálharang
E szóban összeolvadt.

Oly rendithetetlenül s oly lelkesen
Egy szóért küzdött sok vércsátán,
Hogy az utódok regének vélik azt
Nem századok: negyvenegy év után.

Vérükkel áztatták a harcmezőt,
Lángra gyújták az egész hazát;
Hogy vér s hamu között viruljon
Majd egykor szabadság!

Voltak a magyar nemzetnek mindig nagy em

berei, kik megadták az eszmét, a hangot, ha eljött az
idő, hogy a szabadságért küzdeni kellett.

Megszületett a lánglelkű költő, ki vérével irta
szabadságdalait, ki az emberi gyengeségeken tulemel-
kedett, fiatal nejét, piczi gyermekét hagyta el, a harc
mezejére szállt, keresztül ütteni nemes keblét; szapo-
ritani egygyel a névtelen hősök számát; a ki oda áll
ott a gépszerű tulnyomó erőnek, megmutatni tettel is,
a mire lelkesített.

Szabadságharczunk lelke, az eszme hirdetője ott
esett el a harc mezején.

Van-e sok nemzet, a mely ilyen példákkal dicse-
kedhetik?!

Nem Tyrteusz volt ő, ki csak költő és harczra
képtelen s kire az ő kor büszkén hivatkozik, hogy
csatákat nyert; több volt ő Tyrteusznál: ő a nemzet
szabadságszeretetének, költői hajlamának és önfeláldozó
képességének kifejezője volt az egész nemzet egy em-
berben!

És volt szükség a lánglelkű költőre és volt nem-
zet, a mely megértette s kinek szavain lelkesedni tudott:

Ha elfáradt, ha vonaglott
A nagy küzdelemhen a kar,
Uj erőt nyert, újra sujtott,
Mert hangzott a »talpra magyar!«

A magyar nemzet születése percében szabad
nemzet volt, a szabadságot mindig fel tudta fogni, meg-

adott ezen bejelentések vételétől számított 3 nap alatt tartozik a községi bíró (városi polgármester) a helyszínen szemle-jegyzőkönyvet vétetni fel, és ezt legfeljebb 3 nap alatt a kir. adófelügyelőhöz beküldeni, igen sürgős esetekben pedig távirattal tudomására hozni.

Az elemi csapások elbírálására nézve rendeltetik:

a) A föld árja által okozott kár, csak a szántóföldekre nézve jöhet figyelembe, ha az ily természetű árvíz egész dűlőket magába foglaló területeken károsítja meg a bevetett földek termését s ha ezen bizonyos területeken gyakrabban ismétlődik szokott károsodás a kataszteri osztályba sorozás által már betudva nincsen:

b) A tartós szárazság által okozott kár szintén csak a szántóföldekre nézve és csak azon rendkívüli esetekben jöhet figyelembe, ha az a bevetett földek termését, egész határokat magába foglaló területeken, oly módon és időben semmisíti meg teljesen, hogy azokat azon évben újabb veteményezés által jövedelmessé tenni egyáltalában nem lehet.

c) A fagy által okozott kár a szőlőkkel csak akkor szolgáltathat alapot az adóleengedésre, ha a fagy a növényi élet megindulása után következik s a mutatózó vagy várható termést károsítja vagy semmisíti meg.

Az elemi kár felvételénél és megállapítása körül követendő eljárásra nézve:

a) Ha az elemi csapás valamely földrészletet csak részben károsított meg, a kár mérve csakis azon részre nézve állapítandó meg, melyet az elemi csapás ért.

b) Az elemi csapások által okozott kár mérvét az 1885. évi 45,055 számú pénzügyminiszteri utasítás 145. §-a értelmében a kárfelvételi bizottság szótöbbséggel határozza meg. — Ha azonban a bizottság oly esetekben is állapítana meg szótöbbséggel elemi kárt, a melyekben a fennálló törvények és szabályok értelmében adóleengedésnek helye nincsen, tartozik ezeket a kárfelvételi jegyzékben kitüntetni és alaposan indokolva kifejtetni, a kir. adófelügyelő pedig köteles ehhez képest az elegendő adóösszeg mérvére, vagy az adóleengedés megtagadására nézve elsőfoku határozatát haladéktalanul meghozni.

Országgyűlés.

A képviselőház hétfői ülésén folytatta a véderőtörvényjavaslat 25-ik §-a fölötti vitát. Az ülés csendesen és unalmasan kezdődött Szederkényi Nándorral, ki ismételte a függetlenségi párt argumentumait. Utána Grecsák Károly beszélt, többek közt azt a naivitást követve el, hogy reményét fejezte ki a miniszterelnök legközelebb bekövetkezendő lemondása iránt. Az ülés derekát Polónyi Géza beszéde töltötte ki. Egész beszéde a személyes támadások valóságos gyűjteménye volt; beszélt itt-ott egy kicsit tárgyilagosan a felségjogokról s az egyéves önkéntesek két évi szolgálatának terheiről, de aztán bele kevert a vitába egy tartalékos huszárezredet, a ki a véderőtörvényjavaslat miatt le akart mondani rangjáról s a kivel a honvédelmi miniszter állítólag alkudozott; az e tárgybeli

levelek felolvasása, a mire Polónyi nem volt felhatalmazva, általános megbotránkozást keltett; aztán kvalifikálhatlan modorban sértegette egymásután a kormányt több szónokát; Asbóth Jánost azzal vádolta, hogy a kormánytól szubvenziót fogadott el, Dániel Gábor mandátumát gyanúsította, Tisza Istvánról azt mondotta, hogy százazrek nullának tartják őt, Hannibál Józseffel szemben izellen és banális élczekre ragadtatta magát és Gajári Ödön nevét oly nem parlamentaristáknak hasonlókkal hozta kapcsolatba, hogy Gajári kénytelen volt azonnal a legerősebb, legönérzetesebb hangon meglegkeztetni Polónyit, a melyet a parlamentben csak használni lehet.

A keddi ülésen Vadnay Andor szólt a 25. §. mellett.

Vadnay után báró Fejérvári honvédelmi miniszter szólalt fel, majd Hojtsi Pál válaszolt Vadnaynak; Hojtsi többek közt ezeket is mondá: a történelem tanításai szerint a Mettenichekkel szemben nincs más eszköze a jogosan felháborodott népnek, mint megállítani a miniszter kocsiját az utcán, s végső esetben onnan idézni a közvélemény ítélőszéke elé a kötelességeiről megfélemedezett minisztert.

Az elnök e szavakért rendreutasította Hojtsit, mire óriási lármá keltek.

A zaj lecsillapulta után Eötvös Károly interpellálta a kormányt a bihari vasutaknál tapasztalt visszaélések tárgyában. Felhozta, hogy Tisza, Moritz Pál és Beöthynek nagy hasznuk volt.

Eötvös interpellációja megbotránkoztatta a ház minden komoly tagját. Az érdekelt miniszterek azonnal feleltek az interpellációra.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. márcz. 20.

A szerh főváros lakossága f. hó 17-én este fényes fáklyásmenetet rendezett Sándor király tiszteletére. Résztvettek a fáklyásmenetben az összes belgrádi dalegyletek zászlóik alatt s körülbelül háromszázan Belgrád legtekintélyesebb polgárai közül, mindannyian fáklyát vive. Az utcákat sűrű néptömeg lepte el; a konak előtt ember ember hátán állott. Sándor király atyjával az erkély középpáholyában, a regensek és a miniszterek pedig a két oldalpáholyban jelentek meg. A királyt megjelenése alkalmával lelkesült ovatiókkal fogadták; a dalegyletek a királyhymnust énekelték. Karabiberovics polgármester lendületes beszédben üdvözölte Sándor királyt, mire fia nevében Milán király válaszolt. Milán kiemelte, hogy Sándor királyt hála és szeretet tölti el a hű belgrádiak iránt, annál inkább, mert ő az első szerb uralkodó, a ki Belgrádban született s ép oly igaz szeretet tölti el a nemzet iránt is, mert ő az első szerb uralkodó, ki szabad és független Szerbiában pillantotta meg a napvilágot. Szívbeli jövő köszönetet mondván fia nevében Milán, benső örömeinek adott kifejezést, hogy lépését — mint az előtte szóló mondá — hálával és csodálattal fogadták és hogy fiát ily őszinte lelkesedéssel üdvözlük. Végül fölhevta a király a szerb népet, maradjon egységes, szeresse az új királyt s tisztelje az új törvényes álla-

potokat és a regenseket. Szavait a belgrádiak eltetésével végezte. Meg-megújuló, lelkesült ovatiók követték a király szavait, majd elénekelték a hymnust, mire a felségek visszavonultak. Ekkor a polgármester a konakba ment és Sándor királynak pergamentre irt pompás emlékiratot nyújtott át. A város este fényesen ki volt világítva. Milán király a bucsuzó tisztikar fogadtatása alkalmával Bogicevic tábornok üdvözlétére válaszolva, kijelenté, hogy uralkodásának legszebb sikereit hű hadseregének köszönheti és kérte a tisztikart, hogy iránta tanusított hűségüket és ragaszkodásukat őrizték meg fia számára. — A bucsuzás igen meghatározó volt.

Szerbiában az agitációk Natália ex- királyné visszatérése mellett napról-napra növekszenek. E kivánságnak azonban egyelőre kevés kilátása van a valószínűságra. A regensek e tekintetben formális kötelezettségeket vállaltak magukra Milánnal szemben; másrészt az ország nyugalmának érdekében ők maguk is szükségesnek tartják Natália távollétét a hazától. Nagyobb gondot okoz a regenseknek s a miniszteriumnak az, hogy miként lehetne elhárítani a pénzügyi kormányzat bajait, mert épen e bajoknak köszönheti a radikális párt eklatáns diadalát; de hogy többsége és a kezébe jutott hatalom ephemer ne legyen, úgy neki s illetve a kebeléből kikerült kormánynak haladéktalanul hozzá kell látnia az általa oly hangosan hirdetett s a választási győzelem eszközeül oly pompásan fölhasznált bajok orvoslásához. Vuics pénzügyminiszter nagy megtakarításokat akar eszközölni különösen a hadi budgetben; Vuics behatósan foglalkozik a konverzió eszméjével is, és amint elfogadják tervét kollegái, e célból külföldre fog utazni. — Milán hétfőn utazott Budapestre. Az általa kedre kért kihallgatás Ferencz József királyunk ő felségénél engedélyeztetett, a barátságos fogadtatás egyidejűleges biztosításával.

A porta, mint megígérte volt, az oroszoknak fizetendő kárpótlási összeg esedékes 50,000 török fontra rugó részletét e napokban az ottomán banknál pontosan lefizette.

A bolgár kormány körében azt remélik, hogy a kereskedelmi szerződési tárgyalások, melyek legközelebb újból felvetetnek, ezuttal kielégítő eredményre fognak vezetni, a mennyiben Szerbia hajlandó lesz Bulgáriával olyan állategészségügyi konvencziót kötni, mint a minő Szerbia és az Osztrák-Magyar monarchia között fennáll s nem fog akadályt gördíteni az elé sem, hogy a szarvasmarhát szabadon be lehessen vinni Bulgáriából Szerbiába. A „Svoboda“, a kormány közlönye, azt ajánlja a Balkán államoknak, csatlakozzanak egymáshoz, hogy szembeszálljanak az orosz tendenciákkal, melyek különösen Bulgária megsemmisítését célozzák. — A bolgárok gyűlése Oroszország irányában csak akkor fog elenyészni, ha Oroszország beleegyezik, hogy Bulgária királysággá és Ferdinánd fejedelem királylyá kiáltassék ki.

Tanügy.

Brassó, 1889. márcz. 16.

A „brassómezei hivatalos tanítótestület“ központi választmánya Bede Dániel elnökle alatt folyó márczius hó 15-én délelőtt tartotta második rendes választmányi ülését, a helybeli áll. el. fuiskola helyiségében.

Pontban 10 órakor az ülés megnyitván az elnök fájdalmas szívvel jelenté be az érzékeny csapást, mely Rudolf trónörökös ő fenségének halála által érte Magyarországot; a választmány őszinte részvételének jegyzőkönyvileg is kifejezést adván, helyeslőleg tudomásul vette az elnökség azon intézkedését, mely szerint király ő felségéhez a nm. m. kir. vallas- és közoktatásügyi miniszter ur utján részvétiratot küldött.

Majd Józsa Mihály titkár jelentést tett a múlt választmányi ülés határozatainak végrehajtásáról, s előterjesztette a testülethez érkezett hivatalos iratokat.

Egyik főbb tárgya volt az ülésnek a „Zajzoni Rab István“ alapra vonatkozó intézkedés. Ugyanis a hivatalos tanítótestület még az 1887. évi szeptember hó 14-én márványtáblával jelölve meg a legelső csángó költő, Rab István születési házát Zajzonban. azon alkalommal egy 200 frtos alap létesítését határozta el oly célból, hogy annak kamataiból a vidéki magyar tannyelvű iskolák legjobb tanulói között jutalomkönyvek osztassanak ki. Az alap már megteremtve, melyből a legnagyobb érdem Koós Ferenc kir. tanácsos tanfelügyelő uré, ki minden alkalommal megragadott e nemes célra, a vál. ülés kimondotta, hogy már a folyó tanévi zárvizsgák alkalmával minden iskola két növendéke között két-két jutalomkönyvet oszt ki az arra érdemes tanulóknak.

A vál. ülés gondoskodásáról pályadíj fog köze-

tudta érteni; azért idejekorán nemes harcztot vívott és nemesen vívta azt, mindezek által kitűnik a többi nemzetek közül:

* * *
Szabadságharcunk azzal végződött, a mivel a szabadságharczok igen gyakran végződni szoktak.

S mit szült a lelkes küzdelem,
Mért adta életét egy nemzedék:
Hogy utódaink szabadság helyett,
Szorosabbra fűzték kezét!

A tisztító láng nyomain
Üszök s korom maradt,
S a lelkes hősök nyugszanak
Néma sirhatok alatt!

Ez állapot azonban nem sokáig tartott és e korszakban is magyar volt a magyar, ha meghalni nem tudott egy szál s ha új szabadságharcztot nem kezdetett, erősítette lelkét az új küzdelemre, a mit már nem lehetett karddal eldönteni s a mi még nehezebb volt.

Nem szunyadt a nemzet a szabad harc után sem, mélyen érezte veszteségeit s mert nem tudta azonnal kiküzdeni, a mit óhajtott, — sértett büszkeségében — így szólaltatja meg nagy költőnk a nemzetet: „Büszkeség? Hát tenyésztik még ezt az állatot közöttünk, ez alatt a klíma alatt? Én azt hittem, hogy rég kivessztek annak a fajtája is! Hiszen ha egy quincunxnyi részecskéje a szemérmes büszkeségnek volna kiosztva milliómod dilutióban a földön, minden férfinak lefátyolozott arczczal kellene járni az utcán.

Hát nem a legnagyobb potenciája az emberi szemtelenségnek az, hogy mi még élünk?!

Ilyen szavakra fakadt ön maga ellen a magyar

— szabadságszeretetében, — midőn tehetetlennek érezte magát s e beszéd nem kevesebb a szabadságért, mint meghalni a szabadságért.

A szabadságharcz nem arra az időre termi gyümölcsét, a mikor vivatik; a küzdelemnek nem abban áll a haszna csupán, hogy lefolyása után azonnal jóra változik minden; a szabadságharcz a nemzet erejének koronkenti megnyilatkozása, példa az utókornak, lelkesítő emlék újabb küzdelemre.

Ha a szabadságharcz leveretik, nem szabad azt ok nélkül valónak tekintenünk.

Nem egy az utódok közül
Kétséggel számoltatja Istenét,
Mert dicső országát e földön
Megépíteni nem segít!

Az elkeseredőknek jusson eszébe, hogy a szent harc meghozza gyümölcsét; már a szabadsághősök életéből merített tanulság elég arra, hogy a nemzet folyton törekedjék az általuk kijelölt cél felé.

A magyar nemzet elég lelkesedést merített múltjából, hogy küzdjön tovább, kivívja, mi neki kívánatos.

Ezen irányban is megbecsülte szabadságharczát a magyar is feltudta használni annak elonyeit.

A nemzetek erejét nem a szuronyok sokasága szint, nem az emberölő gépek tökéletességéből kell megítélni, nem a harcolni képes katonák száma nyeri meg az ütközetét: a nemzet ereje a lelkesedés: nem mese az, hogy tizedrésznyi harcztos verte vissza a tizszeres erőt, mire elég példa van nemzetünk dicső történelmében s e lelkesedést a nagyszerű múltból meríti a nemzet, merítettük mi.

(Vége következik.)

lebből kitűzteni Rab István költeményeiből egynek — az erre legalkalmasabbnak — megzenésítésére az iskolákban leendő használatra; továbbá egy nyelvtani kérdésre stb., melyek közelebbről fognak kihirdettni.

Több apróbb keblü ügy elintézése után kimondta a választmány, hogy a márczius 15-iki nemzeti ünnepélyen testületileg vesz részt s a banketten is képviselteti magát az elnökség által.

A testületi ügy és tanácskozási rend végleges megállapítása — tekintettel az idő előrehaladottságára — a jövő ülésre halasztatott, s miután az elnökség megbízott, hogy az árvaház ügyében a központi igazgatósághoz a közgyűlés határozatait jelentse be, s a segély-alap létesítését célzó előmunkálatokat készítse elő, az elnök az ülést bezárta.

Jelen volt.

Színház, irodalom és művészet.

Német színház. Strauss operettje „A cigánybáró”, finomizlésű, szép zenéjével még mindig oly vonzerőt gyakorol, hogy bár egyike a nálunk leggyakrabban s jól is adott operetteknek, kedden ismét nagy számu közönséget vonzott a szindázba. A főszerepek ügyes kezekben voltak. Játékukkal és énekükkel egyaránt kitűntek: Serini (Barankay), Wolf — Seletzkyné (Arzena), Kühner — Serininé (Czipra) és Wallner k. a. (Saffi). Maschek, ki más szerepben a közönséget rendesen a könyekig tudja megnevetetni, ez alkalommal életnélküli Carnero volt. Az előadás sikerét nagyban előmozdította még a síma összjáték, a csinos kiállítás s főképp kitűnő zenekarunk játéka.

A „Képes Folyóirat”, — a „Vasárnapi Ujság”-nak kéthetenként nagy negyedréte alaku füzetekben megjelenő kiadásából legújabbban megjelent füzet, tekintettel a nagy actualitást nyert trónörökösödési kérdésre, az uralkodó család tagjainak ismertetésével foglalkozik. A füzet külön kiadásban is megjelent.

„Az uralkodó család tagjai” cz. füzet több mint 40 arczképben mutatja be az uralkodóház élő tagjait, vázlatban ismertetve életrajzaikat, és igen alapos tanulmányban fejtegeti a trónörökösödést szabályzó törvényes viszonyokat, az u. n. pragmatica sanctiot, előadja ennek történetét és előzményeit és tájékoztat nyújt azon sorrendre nézve, melyben a Habsburg-Lotharingi ház tagjai a trónra igényt tarthatnak. Különös és állandó értéket nyújt e füzetnek az uralkodó ház nemzetségi táblázata, mely Mária Teréziától napjainkig a család minden tagjának leszármazását igen világos és gondos összeállításban kimutatja. Ily táblázat hasonló tökéletességben a nagy közönség részére eddig hozzáférhető nem volt.

A füzet ára 30 kr., tekintve nagy és tartalomdus terjedelmét, valamint a szép kiállítást, igazán feltűnően olcsó. Kapható minden hazai könyvkereskedésben, valamint az árnak postautalványon előre beküldése mellett (bérmentesítéssel együtt 35 kr) közvetlenül a kiadónál: Franklin-társulat Budapest, egyetem-utca 4. sz.

„Magyar Kereskedők Évkönyve” czimrel már az ötödik évfolyamban jelenik meg egy munka, melynek czélszerűségét eléggé bizonyítja az, hogy immár ötödik kötete jelenik meg. A csinos vászonkötésű könyv tartalomjegyzékéből tájékoztatás kedvéért közöljük a következő czimeket: 1. Vázlatok 1888. évi kereskedelmünkről. 2. Üzleti viszonyok Bosznia és Hercegovinában. 3. Mesterséges ár-alakulások. 4. Válságok és azok okai. 5. Ipari válságok. 6. Tömeges forgalom és készfizesítés. 7. Vasuti szabályzatok a külforgalomban. 8. Az elmúlt év kartell-statisztikája. 9. A tisztességes reklámról. 10. A valuta helyreállításáról. 11. A vasuti díjszabályokról. 12. A dohány-egyedáruságról, stb. — A kitűnő könyv függelékeül csatolva van egy „Budapesti Utmutató”, mely a legkiválóbb fővárosi czégek jegyzékét tartalmazza. — A „Magyar kereskedők évkönyve” budapesti utmutatóval bolti ára 1 frt 50 kr, lapunk olvasói azonban 1 frt kedvezmény-árban rendelhetik meg a Franklin-társulat magyar irodalmi intézetnél Budapest (Egyetem-utca 4. sz.)

Helyi és vidéki hírek.

Itt a tavasz! A tél tegnap hivatalosan elbucszott. Ma teszi tiszteletét utóda, a tavasz. Az időjárás változásnak megfelelő, kellemes tavaszi, sőt a napos oldalon már melegnek is mondható. Csak az itt-ott s a hegyeken látható hó emlékeztet még a télre!

A hétfausi erdőpernek végre-valahára teljesen vége van. Bácsfalva és Türkös községek végre kiegyeztek Brassó városával s a tegnap, f. hó 20-án tartott közös gyűlésen — Bedő Albert miniszteri tanácsos el-

nöklete alatt — alá is írták már a béke-szerződést. — Ezzel vége van a mindkét félre nézve annyi kárral járt vitás ügynek. — Addig is, míg jövő számunkban részletesen ismertetnők ez ügyet, illetve az egyezséget elismerésünknek kell kifejezést adnunk Bedő Albert orsz. főerdőmester min. tanácsos iránt, a kinek egyedül köszönhető, hogy a mindkét félre nézve méltányos béke létrejöhetett.

Emke. Az Emke brassóvármegyei választmánya f. évi márczius hó 29-én pénteken, d. u. 2 órákor rendes ülést tart.

Holub felolvasása. Lapunk tárczája jövő számunkban megkezdí a híres Afrika-utazó, dr. Holub Emil felolvasásának lehetőleg bő ismertetését, melyet Ale-sius Oszkár városi tanácsos ur volt szíves rendelkezésünkre bocsátani, a kinek egyáltalában köszönhető, hogy a brassói közönségnek alkalma nyílt, élvezhetn Holub felolvasását.

Fillérestély. A brassói protestáns nőegylet jövő szerdán nagy fillérestélyt rendez, mely egyuttal az utolsó is az idén.

Tagosítás. A maros-vásárhelyi kir. itélőtábla föloldotta a brassói kir. törvényszék végzéseit, melylyel Brassó és Feketealom határainak tagosítását mondotta ki s megtagadta a tagosítás iránti kérést, mert a törvényszerű egyharmad nincs meg.

Installáció. Keresztyénfalva községe kedden d. e. vitte haza Brassóból ujonnan választott ág. ev. lelkészét, Herfurth Ferencz eddigi ág. ev. főgymnasiumi tanárt, kit még aznap nagy ünnepiességgel igtattak be papi hivatalába. Keresztyénfalva község valóban gratulálkat magának, hogy ilyen kitűnő lelkészt kapott.

Felolvasás. A tanári kör vasárnapi felolvasó estélyén dr. Hoffmann Frigyes tanár fog felolvasni e czimen: „Petőfi bölcsenai költeményei.”

A pesti magyar kereskedelmi bank brassói ügynökségének főnökévé Szirmai Arthur neveztetett ki, a ki két év óta sikeresen képviseli már Brassóban nevezett pénzintézetet.

Halálozás. Jeckelius Károly vaskereskedő, a Kamner és Jeckelius czég társfőnöke, tegnap d. e. 68 éves korában meghalt. Jeckelius csendes természetű, elfogulatlan ember volt, a ki városunk mindhárom nemzetisége előtt tiszteletben állott.

Népesedési mozgalom. Brassóban február hóban született 61, meghalt 54 egyén; házasság kötöttet 23.

A brassói izrael. nőegylet — mint említettük is — márczius 30-án tánczvigalmat rendez a Nr. I. nagy termében. A rendezőség igen buzgólkodik a siker érdekében.

A keleti utazás iránt, melyet tudvalevőleg a „brassói kereskedelmi és iparegyesület” április 20-án rendez, a lehetőleg nagyobb érdeklődés nyilvánul országszerte. Naponként számos kérdezősködés érkezik a rendező egyesülethez csaknem minden erdélyrészi városból, azonkívül Arad, Debreczen, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Lugos, sőt Asztriából, Romániából és Serajevo-ból is. A nagy érdeklődés után ítélve, a kirándulás egyike lesz a legszebbeknek, melyek eddig rendeztetek. Jelentkezések csak április 1-ig fogadtatnak el a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület”-nél, mely programokat is készséggel küld.

Rendőri hírek. (Betörés.) Tegnapelőtt este egy eddig ismeretlen egyén a lópiacz 32. szamu ház udvaráról betört a földszinten lévő liqueur-üzletbe, a honnan több palaczkot, némi készpénzt, valamint a hátsó szobából, hol szűcsmunkák voltak letétbe téve, két mell- és egy nagy bundát. A tettes nyomoztatik. — (Elfogott tolvaj.) Tegnapelőtt sikerült elfogni azt a tettest, a ki a Helvig féle sörgyárból egy ezüst órát s lánczot és 1 frtot lopott. A tettes Falkó Károly ké-ménysepre segéd, kinél az óra s láncz még megtaláltatott.

Lövés a képviselőházban. A hétfői képviselőházi gyűlés után izgatott jelenet folyt le a házban. A karzatról több tanuló — állítólag realisták, — lejöttek és ott egy képviselőt a ház folyosóján inzultáltak. Egyiköknek, Somorsilt nevűnek Rohonczy Gedeon vá-lára tévén a kezét, ez ütésnek vélte ezt, mire arczul ütötte Rohonczyt a ki visszaütötte s első felhevülésében revolvert rántott elő, elsütve azt Somorsilra, ki jobb lábán könnyű sérülést szenvedett. A házban iértözatos láрма keletkezett, előtte pedig nagy csoportosulás támadt. A tanulók végre eloszlottak, de este ismét tűntettek.

Ama jótékony hatás, melyet a híres Tietze-féle hagyma-bonbons előidézt, mindenki által bizonyítatik, a ki azt torok és mellfájásnál használta. A hagymanedv tudvalevőleg oldó és erősítő hatásal van minden lélegző szervre. Ezen nedv éles és kellemetlen ize azonban gyakran megátolja a használatot s csak más alkalmas anyagokkal való vegyítés által lehetséges e rossz ízű mellőzni s a hagyma-nedvet czukorkák

alakjában a nyak- és mellbetegeknek kellemes módon használhatóvá tenni. Különösen kell ügyelni a „Tietze” névre, mely minden csomagon többször előfordul. Minden más értéktelen utánzás. Valódi minőségben 20 és 40 krros csomagokban csak alábbi czégeknél kapható Brassóban: Kellemen Ferencz gyógyszer-tárában a „Fehér templom”-hoz; Ober G. H. gyógyszer-tárában a „Vörös kereszt”-hez. Főraktár: Krem-sierben Krizan F. gyógyszerésznél.

Közigazdaság.

Tisztított kőolaj szállítása. 250—280 liter tisztított kőolaj szállításának biztosítása végett, mely mennyiség 1890. évben a brassói kir. törvényszék, kir. ügyészség, kir. járásbiróság, valamint a kir. törvényszéki és kir. járásbirósági fogházak részére szükséges, 1889. május hó 6-án d. e. 9 órákor a brassói kir. törvényszéknél ajánlati tárgyalás fog tartatni. A közelebbi feltételek brassói kir. törvényszék kiadó hivatalában betekinthetők.

Irodai anyagszerek szállítása. A brassói kir. törvényszék és kir. ügyészség, továbbá a brassói, hosszszufalusi, zernesti, sárkányi és fogarasi járásbiróságok részére az 1890. évre szükséges irodai anyagszerek biztosítása végett 1889. évi május 20-án délelőtt 9 órákor a brassói kir. törvényszék tanács-termében ajánlati tárgyalás fog tartatni. Az árlejtési feltételek a brassói kir. törvényszék kiadó hivatalában betekint-hetők.

Allati nyerstermének behozatala. A brassói kereskedelmi és iparkamara egy beadványára a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterinm a nevezett kamarát értesítette, hogy ez idő szerint csak az Oroszországból származó és behozatalból, vagy át vitelből ki nem zárt, állati nyers-termények behozatásához szükséges külön engedély. E szerint tehát ez idő szerint Bulgáriából és Romániából eredő állati nyerstermének az 1888. évi VII. törvény czikk 41. §-ban foglalt feltételek mellett, Szerbiából pedig állati nyerstermének az idézett törvény végrehajtására kibocsátott rendelet 1-ső §-nak második bekezdése értelmében szabadon hozhatók be.

A trágyázás vagy a földnek időnkénti javítása.

(Folytatás.)

A rakást mindig az akoltól legtávolabb részén kezdjük a gödörnek s így folytassuk előre, minden ki-hányást a lehető legkisebb tömegben nyomjuk előre a többihez.

Ha száraz és nincs meg a kellő nedvessége azt tüstént meg kell locsolni, így egyenlően és tökéletesen érik össze. Ha földdel keverjük, azt kihányás után mindjárt vékonyan fölibe kell teríteni, így a trágya jobb része el nem párolog.

A gödörbe behányt szemetet szintén meglocsolván, igyekezzünk mindenkor a trágya kihányással lenyomtatni; így az is annál jobban trágyává érik. Miután pedig a gödör egy részén feltöltetett s más részt kezdünk, a feltölt földet jó vastagon be kell tetejezni. Száraz időben még ezt is kell locsolni trágyalével, sőt ha sok alommal, szeméttel, különösen földnemmél van az vegyítve, néhányszor megforgatni is hasznos.

Ily rendtartással bizonyosan jó trágya készül, kihordáskor tudni fogjuk, melyik trágya milyen érettségű, és olyan helyre nem fogunk friss trágyát hordani, a hol az épen ártalmas, mint pld. a buzánál vagy homokos, meszes földeknel.

(Mi nálunk számlalanszor felfoghatatlan okból mondják gazdáink: „űszökös buzát kapnak”. Természetesen, a rendnélkül kihányt trágyát csak hordja, mert trágya, de ha érett azt ennyire nem veszi.) Azt mondja egy jeles német gazdatiszt „a gazdát a trágya-rakásról lehet leginkább megítélni, hogy milyen.”

A ki bő termést, jó aczélos buzát óhajt aratni, az oly féle felül szórando keverék por s más egyéb trágya nemekről gondoskodjék, melyek az általa aratandó terméseinek lényeges és főrészt képezik.

Ezen lényeges létreszek pedig a vilsav és lugany-sók (szik és lugany-savak) Így tehát ha másként nem, pénzen kell megszerezni, az ezen létreszeket tartalmazó állati trágyaneműeket, nem madár-ganajt (guanot) a csontliszt-port (spodium) esedék a czukorgyárbán, chilisot, vagy pld. salétromsavak esedékei, a sziksót vagy pld. az alföldi szikos földet, vagy az ugynevezett trágyasót. Ez utóbbi még akkor is hasznos a vetésekre, kivált a buza-vetésre felül szórando trágya képen, midőn attól tartunk, hogy a buza vetés az eső vagy a föld bő táplálékától megdül.

Hogy a buza buza vetés meg ne düljön, korán meg kell fogasolni, jó vastagu borónával, és ha ki-

mult, meg kell szólni holdanként 1—2 mázsa marhavagy szikso-, vagy 4—6 mázsa szikfölddel.

A gazdaság körül gyűlt trágya mennyiségének megtudása. Rendes gazdának mindenkor tudnia kell, hogy földük jó karban tartására mintegy mennyi trágya szükséges, s hogy a trágyát szaporíthassa, tudnia kell azt is, hogy körül-belől a földekre felosztás tekintetéből mennyi gyűl a gazdaságnál.

Minthogy a trágya legnagyobb része a marhák alól kerül, vehetünk annak leendő mennyiségéhez azon takarmánynak tömegéből, melyet az állatok megemésztenek.

Minden mázsa száraz takarmányból alommal együtt két annyi, tehát két mázsa trágya kerül; minden mázsa zöld takarmányból pedig, minthogy ettől több esik és higabb léven, több alommal is vegyithető, három mázsa trágya lesz.

Ezen trágya mennyisége készítésére nézve ugyan az állatok különfelesége szerint különböző, névszerint ugyanazon takarmány mennyiségéből a szarvasmar-

hák után több trágya esik, mint a lovak után, de ez semmit sem tesz, mert itt nem kívántatik épen nagy szabatosság, csak a körül-belől eső kiszámítás.

Vagy másként egy darab szarvasmarha csupa teleltetés alatt közepszerű tartás mellett készít 60—80 mázsa trágyát, nyáron pedig istállózás mellett 300 mázsát, sőt sokszor azon felül, úgy hogy egy darab szarvasmarha elég trágyát ad egy hold föld megtrágyázására, természetesen rendes trágyázás és okszerű kezelés mellett. Két darab szarvasmarhával 3 ló ér fel, és 12 juh esik egy darabra.

(Folytatása következik.)

Brassói vasútforgalom.

I. Érkezés Brassóba.

1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 46 perczkor.

Vegyesvonat este 9 óra 52 perczkor.

2) Bukarest felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.

II. Indulás Brassóból.

1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 10 perczkor.

Vegyesvonat reggel 4 óra 10 perczkor.

2) Bukarest felé.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. márczius hó 21-én.

Román papírpénz à 20 frankos	9.52 vétel	9.55 eladás
ezüstpénz à 20	9.45	9.50
Napoleon d'or (aranypénz)	9.59	9.62
Török lira	10.84	10.87
Arany	5.64	5.66
Orosz papírrubel	128.50	129.50

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Ségesvár.)
Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETME NYEK.

Szám 1570.—1888. é. l. k. v.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hosszuaszoí kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni földhitelezési végrehajtónak Bolkácsi Walzer Mártonné szül. Schilling Zsófia végrehajtást szenvedő elleni 72 frt 30 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoí kir. járásbírósa területén fekvő Bolkács község 131. és 614. számú telekgyűjtykönyvben A + 131. sz. t. l. k. v. 1. rendszám és a 614. sz. t. l. k. v. A + 2—8. és 10—33. rendszámok alatt foglalt s Bolkácsi Walzer Mártonné sz. Schilling tulajdonát képező és összesen 879 frtra becsült ingatlanokra az egyenkénti becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti árverést elrendelte és hogy ezen ingatlanok az 1889. évi május hó 20-ik napján délelőtti 9 órakor Bolkács község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri ren-

delet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törv.-ezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszoí, 1888. szept. 27-én.

A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága:
Kelemen,
kir. járásbíró.

(125) 1—3

Nincs többé köhögés.

A hagymanedvnek tüdő-, mell- és gége-bajok ellen való feltűnően szerencsés alkalmazása a legfőbb sebb bizonyosságát találja a Tietze O. féle hagyma-bonbons használatával. Csomagokban 20 és 40 krjával kapható Kellmen Ferencz gyógytárában a Fehér templomhoz s Oberth G. H. gyógyszer-tárában a Vörös kereszt-hez Brassóban Főraktár Krizán F. gyógyszerésznél Kremsierben.

(21-a.) 5—10

Aranytartalmu

érezek, érczmaradványok, forrasztási hulladékok nagy mennyiségben kerestetnek vásárolni. Ajánlatokat az adatok pontos közlésével kér

H. Helmeke, Berlin, Michaelkirchstrasse 8.

• Borárulás nagyban és kicsinyben. •

Literes üvegekben:

Legfinomabb Rajnai Riesling	50 kr.
Villányi vörös bor	45 „
Finom Traminer	40 „
Vízhez való bor	18 „

Vidékre nagyban 6 krral olcsóbb.

Az üvegeket 8 k. vétetik és fizettetik.

PAPP FERENCZ-nél.

Brassóban, Nagy-utca 504. szám alatt.

PÉNZKÖLCSON

közvetítettik önálló, elfogadható társadalmi állásban lévő egyének részére, u. m. iparosok, kereskedők, hivatalnokok, katonatisztek, magánzók, birtokosoknak stb., ugyszintén hölgyeknek is, módhoz képest 100 frttól 2000 frtig, mint magán személyhitel, — könnyű havi vagy háromhavi törlesztésre, 6%-os kamat mellett.

Ingatlanok betáblázására

1000 forinttól bármely összegig, tetszés szerinti amortizációra, esetleg amortizáció nélkül, 4 $\frac{1}{2}$ és 5%-ra. — Konvertálások (átiratások), kölcsönügyletek, hitelműveletek előnyösen eszközöltetnek. Megbízások diskrét és pontosan teljesítettnek. Bővebbet közöl:

Steiner G. A., Budapest,

Gróf Károlyi-utca 12. sz.

Levélbeli megkeresésekhez 3 drb. válaszjegy csatolandó.

Iskola Alapítvány, Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

PSEPHOFER J.

(11) 12 12

gyógyszertára Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso, ez előtt egyetemes labdacso, mely nevet

tegség létezik, melyben ezen labdacso csodálatos hatásukat ne mutatták volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiában alkalmaztatott, ezen labdacso által teljes gyógyulás éretett el.

Egy doboz 15 labdaesossal 21 kr., 6 doboz tartalmazó tekercs 1 frt 5 kr.; bérmentetlen utánvéttel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentve 1 tekercs labdacso 1 frt 25 kr., — 2 tekercs 2 frt 30 kr., — 3 tekercs 3 frt 35 kr., — 4 tekercs 4 frt 40 kr., — 5 tekercs 5 frt 20 kr., — 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)

Valódiak csak azon pilulák, melyek utalvány a „J. Pserhofer“ névjegyével van ellátva, s melyeknél minden dobozon ugyane névjegy vörös színben olvasható.

Számtalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb betegségekből való felgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azokat tovább ajánlja.

A sok közül álljon itt egy néhány:

Schlierbach, 1888. febr. 17.

Tisztelt ur! Alólirott kéri, sziveskedjék ismét küldeni 4 tekercsrel az ön valóban igen hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból. Mély tisztelettel

Neureiter Ignác, gyak. orvos.

Gotschdorf, 1886. okt. 8.

Kérem, sziveskedjék nekem az ön általános vértisztító piluláiból egy hat dobozt tartalmazó tekercset küldeni. Csak az ön csodálatos piluláinak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem 5 éven át kínozott — megszabadultam. De nálam e pilulák ezentúl többé kifogni nem fognak, s ezennel önnek legforróbb köszönetet mondok. Legmélyebb tisztelettel (Osztrák-Szilézia, Kohlbach mellett, Gotschdorf) Zwickl Anna.

Bécs-Ujhely, 1887. decz. 9.

Tekintetes ur! Legforróbb hálát mondok önnek 60 éves nagynénem nevében; öt évig nyomorgott ő avult gyomor-katharrusban és vízkórban. Az élet már csak kín volt neki s halál martalékának hitte magát. Véletlenül kezébe jutott egy doboz az ön kitűnő piluláiból, s azoknak hosszabb időn át való használata után ki volt gyógyulva. Mély tisztelettel Weinzettl J.

Mitterinzersdorf, 1886. jan. 10.

Igen tisztelt ur! Sziveskedjék nekem posta fordultával az ön kitűnő vértisztító piluláiból

Fagy-balzsam, a legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. Egy tévely ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny levelű útifü-nevű általában ismeretes kitűnő házi-szer a hurut, rekedtség és görcsös köhögés stb. ellen. Egy palack ára 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer vónyes és csúszos bajokban, tagszakgatás, hátgerinczbaj, ischias, migraine, ideges fog és fejfájás, fülszakgatás ellen. 1 frt 20 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizzadást, zádást s a kellemetlen szagot. Jókarban tartja a lábbelét és ártalmatlan szernek bizonyult. 1 doboz 50 kr., bérmentve 75 kr.

Élet-essencia, „Prágai cseppek“ megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű alésti bajok ellen, kitűnő házi-szer. Egy üvege 22 kr.

Golyva-balzsam, Biztos szer a golyva és emésztés, másféle nyakdaganatok ellen. — Egy üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Mindezen készítményeken kívül, mindenféle bel- és külföldi gyógykülönlegességek találhatók, a melyek Ausztria-Magyarország hírlapjaiban közölletnek, és az esetleg raktáron nem levők kívánatra azonnal, pontosan és olcsón beszerezhetnek.

A pénz előleges beküldésével a postaköltség kevesebbé kerül, mint utánvétellel. Postai megrendelések a leggyorsabban teljesítettnek, a pénz előleges beküldése ellenében, vagy pedig nagyobb megrendelések utánvétel mellett is.

A fenn jelzett különlegességek legtöbbje kapható Budapesten is Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. sz. a.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Fiakepor, hurut, rekedtség, köhögés stb ellen. Egy dobozzal 35 kr., bérmentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin-pomádé, Pserhofer J.-tól, évek óta orvosok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. Egy csinosan kiállított nagy szelencze ára 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, ütés, és szurási sebekre s s mindenféle mérges daganatokra, idült és időnként megújuló lábszekre, pokolvarra gyuladással, fájdalmas daganatokra, gyuladással emlékre, elfagyott és köszvényes tagokra s hasonló bajoknál ajánlatos. Egy tévely 50 kr., bérmentve 75 kr.

Szemviz, dr. Romershausentól a látókésére. Egy üveg 2 frt 50 kr. fél üveg 1.50

Angol csodabalzsam, egy üveggel 12 kr. 1 forint 20 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő házi-szer a megzavart emésztés minden következményei, ugmint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs és gyomorfájás, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.